

Kent Kirk, fyrrverandi fiskimálaráðharri:

Tað er eingin orsök at vera pessimistiskur

Fiskavirking var óivað tann einasta loysnin í 1993, og eitt neyðugt stig at taka til tess at sanera fiskivinnuna, men nú mugu tit koma víðari og fara undir næsta stig, sum er at fáa virkini út aftur til lokalu kreftirnar

MAGNUS DAM

-Tað fróir meg at siggja at føroyski búskapurin nú er í betring aftur, og eg haldi ikki tykkum nýtist at stúra so nógv fyri framtíðini, tí tað gongur nokk.

Soleiðis eru ráðini frá fyrrverandi danska fiskimálaráðharranum, Kent Kirk úr Konservativa fólka-flokkinum, sum fór niður til Danmarkar aftur í gjár, eftir eina stutta vitjan í Føroyum sum gestur hjá Føroyska Fólkaflokkinum.

Men tað var ikki bara Fólkaflokkinn, Kent Kirk var komin upp at vitja. Hann er sjálvur hálvur føroyingur, mamman er ættað úr Oyndarfirði, og hann hevur eisini nýtt høvið, nú hann er her, at vitja familjuna í Oyndarfirði.

-Tað er frálíkt at vera her aftur. Seinast eg var her var í 1991, og nú komi eg nær um bert í arbeidssprindum, sigur hann í samrøðu við Sosialin.

Sum barn var hann ofta og vitjaði í Oyndarfirði í summarfrítíðunum, men seinastu mongu árinu hevur hann ikki havt so góðar stundir at vitja aftur. Hansara politiska yrkisleið hevur upptikið hann nógv, ikki minst tey árinu, hann sat í dansku stjórnini undir Schlüter sum fiskimálaráðharri.

Men hann heldur, tað er sera umráðandi, at danskir politikarar ikki bert sita niðri á Christiansborg og hoyra um støðuna í Føroyum.

-Hetta er eisini orsøkin til, at vit nú eru í Føroyum, sigur hann.

-Tað einasta, vit fáa at vita úr Føroyum, um vit bert sita har niðri, er tað, sum Nyrup og Statsministerið greiður okkum frá, og tað er ikki nóg mikið.

-Tað er neyðugt, at vit eisini koma til Føroyar og siggja við okkara egnu eygum, hvat fyrirferst og hoyra frá tykkum sjálvum, hvussu tit uppliva støðuna Føroyar eru í, og hvussu tit vilja loysa trupulleikarnir.

-Nakað av tí, eg havi verið mest keddur av, meðan kreppan hevur leika á í Føroyum, hevur verið at hoyrt, hvussu klókir allir danskir

politikarar knappliga blivu upp á føroysk viðurskipti.

-Knappliga ferdur allir seg fram sum Føroya-ekspertar, og tað eru teir ikki, sigur Kent Kirk.

Hann gevur tó ikki bert tí, at danskir politikarar ikki hava vitjað nógv í Føroyum, alla skuldina fyri fávitskun.

-Donsk bløð og danska pressan annars hava sanniliga eisini hjálpt til, sigur hann.

Uppilegging í føroysk sermál

Kent Kirk heldur eisini, at tað í nógvum førum hevur verið beinleiðis upplegging í føroysk sermál, tá ið danska stjórnin hevur sett treytir við eitt nú, hvussu føroyingar skulu stýra og skipa fiskivinnuni.

-Tá ið stjórnin segði, at tit skuldu hava umsetiligar kvotur, var tað beinleiðis upplegging, sigur hann.

-Tað er ein skipan, sum als ikki kann brúkast til nakað. Tá eg var fiskimála-

ráðharri bleiv eisini arbeitt við at seta skipanina við umsetiligum kvotum í verk niðri í Danmark, men tað avvísti eg blankt.

-Og tá ið eg frætti, at danska stjórnin vildi hava føroyingar at seta somu

skipan í verk, segði eg við Poul Nyrup, at hetta endar galið.

-Og skipanin kundi heldur ikki brúkast í Føroyum, sigur Kent Kirk.

Hann heldur tað vera ómøguligt at stýra eina fiskivinnu við nøkrum teoretiskum modellum.

Smærri eindir

Viðvíkjandi Fiskavirking heldur Kent Kirk, tað nú vera umráðandi, at virkini koma út aftur til tær lokalu kreftirnar.

Hann var tí ikki serliga keddur av, at ætlaða fram-taksloysnin datt á gólvið.

-Fiskavirking var óivað einasta loysnin, tá ið tað bleiv stovsett, men tann tíðin er farin nú.

-Vit hava sæð tað sama niðri í Danmark, har ein fyrirtøka, ið kallaðist Foodmark keypti upp gamlar familjufyrirtøkur. Tað gekk eina tíð, men ikki í longdini. Tað bleiv ov stórt, virkaði ikki sum ein heild, og tað var ov torført at stýra.

-Tað mugu vera tey fólkin, ið dagliga arbeida í fiskivinnuni, sum stýra henni, og í Føroyum mugu tit fáa fyrirtøkurnar út aftur til lokalu kreftirnar. Eg sigi ikki, at øll 19 virkini skulu lata upp aftur, tí móguliga vóru tað ov nógv virki í gongd áðrenn Fiskavirking bleiv stovnað, men tað má bera til at samstarva um kanska tvey virki í somu bygð og á tann hátt opna so nógv virki.

Tað, sum eg var mest keddur av, tá ið kreppan byrjaði, var at hoyra, hvussu klókir danskir politikarar knappliga blivu viðvíkjandi føroyskum viðurskiptum

Mynd: Kalmar Lindenskov

sum gjørligt. Øll hava jú bert tað eina ynski, og tað er, at virkini eru opin og geva plássinum eina inn-tøku, og tí nyttar tað ikki, at einans sjei av teimum 19 virkjunum í Fiskavirking eru opin.

Kent Kirk viðgongur tó, at tað at føroyingar bara hava fiskivinnuna at líta á, ger alt eitt sindur truplari.

-Men tit mugu alla tíðina hava í huganum at tilpassa føroyska búskapin til fiskivinnuna, soleiðis at vinnan kemur í fyrstu røð og alt hitt í øðru røð.

-Har haldi eg uppskotið hjá Fólkaflokkinum um at lækka kostnaðarstøðið er eitt av tólungum, sum kann brúkast til at betra um kappingarførið hjá vinnuni. Men tað er sjálvandi eisini umráðandi, at tit alla tíðina gerast dugnaligari til at selja fiskin, tit framleiða. Duga tit ikki tað, kann alt annað gera tað sama.

Sær ikki so svart út

Kent Kirk er rættiliga hjartskygdur viðvíkjandi føroyska búskapinum. Hann sigur, at meðan hann hevur verið í Føroyum og tosað við fólk, so hevur hann heldur ikki fingið fatanina av, at føroyingar longur eru so svartskygdur.

-Búskapurin er á veg upp-aftur, og skipini fiska nógv

meira nú, og hóast tit hava eina stóra skuld, so er hon, sammet við dansku, ikki nógv størri.

-Og hyggja vit eftir Føroyum í dag, so siggja vit, at tit hava hóast alt fingið eina rúgvu fyri peningin. Hetta er eitt vælútygt samfelag við øllum nýmótans hentleikum. Og so kunnu Kirsten Jacobsen og onnur leika í, sum tey vilja.

-Tað kann tykjast eitt sindur torført at koma ígjøgnum allar trupulleikarnir. Tað veit eg av royndum, tí Vesturjylland hevur eisini verið hart rakt av kreppu. Har fór Varde Bank á húsagang, og tað er eitt sindur torført at skilja, at støðan kann bliva so ring, men tykkum nýtist ikki at vera so pessimistisk, tí støð-

Tað kann tykjast eitt sindur torført at skilja, at støðan kann bliva so ring, men tykkum nýtist ikki at vera so pessimistisk, tí støðan sær alsamt ljósari út í dag, sigur Kent Kirk. Mynd: Kalmar Lindenskov

sosíalúrín

- Samrøður
- Kjak
- lýsingar
- ítróttur
- ummøli
- viðmerkingar
- lesarabrev
- o.m.a.

5 ferðir um vikuna